

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Chronologiae Veteris Testamenti Accvratvm Examen
Augustißimæ, Invictissimæq[ue] Domui Austriacæ
Dicatvm**

Philippi, Henricus

Coloniae Agrippinae, 1637

5. Vnde 7. hebdomades ante Pentecosten fuerint supputandæ. v.15.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64340)

*sur 8. dies
azymoru.*

morum numerare liceat, si nimirum singuli dies vsu ciuili ab ortu solis ante
mano more à noctis medio putentur. Sic enim pars vltima diei 14. & prior
vigesima prima ad sex dies interiectos accedunt & 8. dies conficiunt, quoniam
quando Iosephus & Rupertus annumerat. Hac autem ciuili computatione
dies decima quarta vocatur prima azymorum: tamen si ritu legali, quo à pra
denti vespera dies festi inire censebantur, septem diebus præcisè azymorum
bantur, quem numerum cum sacra Scriptura diferte ponit Iosephus, Ananias
& sic prima dies azymorum erat decima quinta Nisan.

*Qui sex
dies azy
moru nu
merantur.*

4. Quomodo verò sex tantum dies azymorum notantur Deuter. 16.
Respondet fortè quispiam id intelligendum supputatione terminatum
clausura, siue primo, & vltimo dierum excluso. Verum genuina istius loci im
gentia est, ibi ex professo non numerari omnes azymorum dies, sed eos
qui solemnitatem azymorum vsu concludentem præcedebant, vt verba
præ se ferunt. *Sex diebus comedes azyma, & in die septima, quia collecta Domini
est, non facies opus.* q. d. prius sex diebus azyma comedes, quam festum col
vacando à laboribus celebres. Simili sensu anni Patriarcharum num
Gen. 5. non totius vitæ, sed ij solum, quos ante filios ibi recensitos vixerunt.
Vixit q. Jared centū septuaginta duobus annis, & genuit Henoch. Eūdem loquen
dum vsurpant 70. Seniores Exodi 13. v. 6. vbi Hebræus & Latinus septem
signat, illi vero: *sex dies comedite azyma, die verò septima solemnitas Domini.* Sed
sele explicant & cum Latino ac Hebræo subdunt: *azyma die 7. & 8. & 9. & 10. & 11. & 12.*

*Dies 7. a
zymoru de
terminati.*

5. Addit Tostatus Leuit. 23. q. 7. dies azymorum ita fuisse à momen
momentum definitos, vt si quis die 14. duabus horis ante solis occasum
comedere incepisset, potuerit per legem die 21. totidem horis antequam
cumberet velci fermentatis. Mihi autem non videtur azymorum terminatio
iuslibet arbitrio relictus fuisse, sed absolute lex vetuisse, ne quis ante solis
sum die 21. fermentato vteretur. Nam & ipse Abulensis sub finē q. 23. dicit
ferit istam esse regulam generalem obseruandi omnia festa, vt obseruati
à solis occasu ad solis occasum. Sicut ergo ibi fatetur Hebræum peccatum
fuisse, qui panem die decima septimi mensis ante solis occubitum com
ira peccasset, qui die 21. primi mensis ante solis occasum fermentato vel
sumplisset.

XXIII. LEVIT. v. 15.

*Tempus P
mactas.*

1. Numerabitur ergo à die sabbati, in quo obtulisti manipulum primitiarum
die secunda azymorum, qua falx in segetem mittebatur Deuter. 16. v. 9.
hebdomadas (pura dierum) plenas, usque ad alteram diem expletioris hebdomada
ma, id est, quinquaginta dies, hoc est, vsque ad eam diem, quæ proximè
expletæ hebdomadi septimæ, quo temporis spatium dies 50. continentur.

perius hunc versiculura interpretatus sum, Exodi 19. q. Quando lex data sit cum authoribus ibi citatis, praesertim §. communis. & à die 16. Nisan vsque ad Pentecosten inclusis utrimque terminis 50. dies computauit.

2. Sunt tamen qui licet fateantur primò menses fuisse lunares, atque adeo alternis vicibus 29. & 30. dierum numero absolutos, secundo, à die oblationis manipuli siue decimafexta Nisan inclusiuè, ex multorum sententia dies 50. vsq; ad Pentecosten supputari. eam que ad sextam diem Sivan refertur: licet, inquam hæc duo fateantur; malunt nihilominus diem oblationis manipuli ab hoc dierum numero excludere & festum Pentecostes in septimam tertij mensis transferre. Ita Bonfrerius in hunc locum, præuijs Serario & Lorino, qui suam opinionem probant 1. Pentecoste eo anno, quo passus est Christus, & Spiritus S. Apostolis datus incidit in Dominicam casura alias in diem sabbati, si sabbato manipulus fuisset eleuatus & celebrata secunda dies azymorum. 2. Authoritate Iosephi, qui 3. Antiq. cap. 10. non dicit à die oblationis manipuli, sed post hunc diem 50. dies vsque ad Pentecosten supputari. Addit Bonfrerius non esse, quod contra se urgeat, nisi communem & præsumptam opinionem multorum, quod Pentecoste in diem sextam Sivan incidere debuerit, sed eam ex Iudæorum non antiquorum Calendarijs deriuatam, ac proinde apud se exiguae autoritatis esse.

Obiectio nes dua.

3. Verum enim uero, ut ab hoc ultimo incipiam; vnde cumq; deriuata sit ista opinio, quam communem fatetur, ei subscribunt viri auctoritate præstantes, quorum nonnullos laudauit Exodi 19. v. 16. rum. 3. & reuera ex ipso sacro textu probabilissimè deducitur. Versiculus iste 13. Leui. 23. omnium consensu inclinat terminum ad quem horum 50. dierum, puta diem illam, quæ proximè cõpletas septem hebdomadas excipit, ergo & terminum à quo, siue diem oblati manipuli cõplectitur. Nam siue caula ambiguitas aut varia terminorum acceptio, in vno eodemq; verborum cõtextu & periodo non prolaxa, excogitari nõ debet: quod tamẽ fieret, si cõtra communem sententiam terminus à quo hic descriptus excluderetur, terminus ad quem inclusiuè sumendus esset. Hic igitur terminus uterq; includitur, nepe dies oblati manipuli, & dies Pentecostes, sicut inclusis terminis sumi debet ea comminatio, de qua Exodi 12. v. 15. Quicumq; comederit fermentatum, peribit anima illa de Israel, à primo die, vsque ad diem septimum.

Doctrina communis.

4. Iosephus quidem non dicit ab hac die oblationis manipuli, sed quod pluris faciendum est, id aperte Scriptura asserit, à die sabbati siue festi, in quo obtulistis manipulum. Neq; Iosephus scripsit post hanc diem, sed μετὰ ταύτην τὴν ἑορτήν, post hoc sacrificium, oblationem scilicet manipuli & holocaustum agni cum manipulo immolati. Hoc autem non impedit, quo minus dies sacrificij includatur, sicut dies mortis Christi includitur, cum dicitur tertio post mortem die resurrexisse.

Ad obiectiones.

p. Philippi

Chronologia Testamenti

A IV

17

UNIVERSITÄTS- BIBLIOTHEK PADERBORN

*Vnde sup-
dusentur
50. dies Pen-
tæcostes.*

5. De aduentu Spiritus sancti vide dicta Act. 2. Interim meminero Catholicos & graues authores reperiri, qui velint diem, quo Spiritus S. Apollis datus est fuisse Pentecosten non Iudæorum sed Christianorum, quo Christi anastasi est dies quinquagesima terminis inclusis, sicut Hebraei Pentecoste à die eleuationis manipuli computatur. Deinde alios esse, qui dant Iudæos, eo anno quo Spiritum S. acceperunt Apostoli, non seruasse nariam à Paschate ad Pentecosten dierum supputationem. Denique non esse qui censeant Iudæos, saltem aliquos, eo anno primam azymorum festi celebrasse, quo Christi corpus erat in sepulchro: sic illorum Iudæorum Pentecoste in Dominicam veniebat. Vide Petauium lib. 12. de die quo Christus in Pascha celebravit.

XXIII. LEVIT. v. 11.

*Festū Pen-
tæcostes e-
rat unius
tantū diei.*

1. Et vocabitis hunc diem celeberrimum. Puta Pentecosten, quæ unica celebrabatur, puta sexta mensis tertij, vt fert communis authorum sententia contra Genebrardum in Calendario, qui plures ei dies, atque adeo octid tribuit. Genebrardo fauet author histor. Scholast. & Tullus Crispinus Acta, vt refert hoc loco Bonfrerius, & bene addit, eos qui plures dies dant Pentecosten consecrant nullum fundamentum, vel ex Scriptura, vel sepho solidum habere. Idem notat hic Lorinus v. 15. Salius anno m. numer. 426. & confirmat ex Philone lib. de Decalogo sub finem, vbi duas tantum solemnitates septem diebus celebrari solitas, alteram in autumno alteram. Idem pro concessio sumit Ribera lib. 5. de Templo Tostatus hic q. 16. Cornelius Exodi 29. v. 11. & alibi, alijque sacrorum codicum interpretes dum agunt de Pentecoste. Torriellus an. m. 2545. num. 24. & bula mensis Sivan.

XXIII. LEVIT. v. 24.

*Festū Tu-
barum.
Dua illius
causa.*

1. Mense septimo, prima die mensis, erit vobis sabbatum memoriale clangentibus. Traditio est etiam à Christianis recepta, hac die ne manu patrum laretur, liberatum Isaac, & hoc festum in illius rei memoriam institutum Hebræi in suis Chronicis & Calendarijs. Genebrardus, Torriellus, Salius Tostatus hic q. 18. Cornelius, Menochius, Vincentius lib. 2. hist. cap. 4. & alijque interpretes tum in hunc locum, tum Gen. 22. Addunt nonnulli vt Cornelius & Lorinus hic aliam huius festi causam, vt nimirum Israëlitæ periculis à Deo deprecarentur, & inopinatis casibus eriperentur, perinde atque ereptus fuerat.

Alia causa.

2. Bonfrerio magis placet hoc festum idcirco statutum fuisse, quod primus dies mensis septimi, cum numerus septenarius sacer & mysticus beatus. Deinde, quod plura hoc mense festa, quam alio quolibet celebra-

reputa Tubarum, Expiationis, Scenopegiae, Collectae: quae praevium Buccinae sonum merebantur. Addit potius videtur hoc festum agi solitum in commemorationem Ierichuntini excidij sub primum in Terram promissionis ingressum facti. Iosue 6. v. 16. Quicquid sit, nolim hinc memoriam Isaaci exclusam, quae Hebraeos ad pia vota facile incitabat, vta mortis inopinatae periculis divinae protectione eriperentur.

XXIII. LEVIT. v. 43.

ut discant pueri vestri, quod in tabernaculis habitare fecerim filios Israel, cum educerem eos de terra Aegypti, subaudi per annos 40. Hinc apparet festum tabernaculorum institutum fuisse, ut Hebraei memores peregrinationis suorum auorum in deserto, grates Deo agerent, quod in terra promissionis fixa haberent domicilia, in quibus oprata quiete frui liceret, si in officio permanerent. Bene rament Menochius & alij in hunc locum advertunt, hoc festum etiam idcirco decretum, ut Deo gratiae agerentur pro frugibus toto anno collectis, ut insinuat Exodi 23. v. 16. & Num. 29. v. 12. Quod valde mihi probabile videtur, sicut & illud quod multi tradunt, scilicet festum Expiationis celebratum fuisse, tum ut Hebraei sua peccata expiant, ut notatur Levit. 16. v. 30. tum in memoriam accepti nuncij quo Moyse cum secundis tabulis ad diem 10. mensis septimi, populo significavit Deum plene veniam indulis se peccati, quod adorado vitulo admittum fuerat. Duplicem autem festi alicuius causam assignare, minime absurdum videri debet, ut patet ex ijs, quae iam v. 24. afferebam. Sicut & festum Pentecostes agebatur non solum ut Deo solemnes frugum primitiae offerrentur, sed etiam in memoriam datae legis. Quamvis huius posterioris causae mentionem in scriptura non reperiamus.

Causa Festi Scenopegiae.

Festi Expiationis.

Pentecostes.

CAPVT XXV. LEVIT. v. 4.

1. Septimo autem anno sabbatum erit terra. Quae ratio hic moueri solet, vtrum a mense Nisan, initium duxerint anni sabbatici, an vero a Tisti. Eadem autem ratio est Iubilaeorum, quos Abulensis hic quaestio. 8. non tam docet, quam supponit a Nisan computandos fuisse. Eos nihilominus a Tisti ex legis praescripto iniisse constans est Hebraeorum traditio, quam & plerique Catholicorum admittunt. Burgensis Exodi 12. addit. 1. Pererius lib. 1. in Genesin cum agit de tempore creationis mundi, Serarius Iosue 13. quaestio. 17. Caietanus, Cornelius, Lorinus, Menochius in cap. 25. Levit. Bonfrerius Exodi 23. vers. 12. Tornellus ad an. m. 2584. numer 5. Salianus an. m. 2544. num. 681. Rutilius Benzoni de Iubilaeo lib. 1. cap. 1. Accedunt Scaliger. libr. 5. Emend. temp. cap.

Initium anni Sabbatici.

p. Philippi

Chronologia Testamenti

A IV

17